No. 34. 1817.

BREDASCHE COURANT.

ZATURDAG den 23 AUGUSTUS

BEKENDMAKING.

Burgemeesteren der stad Breda, ontvangen hebbende een Besluit van de Heeren Gedeputeerde Staten der provincie Noord-Braband, dato 4 Julij 1817 Lett. A: daarbij te kennen gevende dat *Antonij Franciscus Beens*, Looijer, wonende te Breda, zich aan den Heer Commissaris van het district Breda, bij requeste heeft geadresseerd met verzoek om na contradictie, onderzoek de commodo et incommodo, en na in zijn belangen te zijn gehoord, permissie te erlangen tot het oprigten eener Looijerij of Leertouwerij, in het achterste gedeelte van den tuin of erf van het huis genaamd de Trompet, staande en gelegen op de Ginnekestraat te Breda, Wijk B. N°. 81, met aanschrijving om het bedoelde onderzoek te doen plaats hebben.

Zoo is het dat Burgemeesteren voorn: ingevolge Besluit en in conformiteit van art. 7 van het decreet van den 15 October 1810, het voors: verzoek, van *Antonij Franciscus Beens*, bij deze brengen ter kennis van de Ingezetenen, mitsgaders allen en een iegelijk oproepen. dewelke tegens de oprigting van de voorn: Looijerij of Leertouwerij, op het achterste gedeelte van den tuin of erve, van het huis genaamd de Trompet, gestaan en gelegen op de Ginnekestraat alhier, Wijk B. N°. 81, eenige redenen van bezwaar hebben intebrengen, om binnen den tijd van veertien dagen na dato dezes, hunne middelen van bezwaar aan Burgemeesteren voorn: schriftelijk in te dienen.

En zal deze worden afgekondigd, aangeplakt en omgeroepen, gelijk gebruikelijk is.

Breda den 18 Augustus 1817.

(*get.*) WERDEN.

Ter Ordonnantie van dezelven. de Secretaris der stad

(*get.*) OUKOOP.

BEKENDMAKING.

Burgemeesteren der Stad Breda van den Heer Commissaris van het district Breda, bij Missive van den 11 Augustus 1817, N°. 282, ontvangen hebbende de requeste van *G. J. Molenbergh*, aan Zijne Excellentie den Heer Staats-Raad, Gouverneur dezer provincie gepresenteerd, tendeerende om te bekomen autorisatie, tot het overbrengen en verplaatsen van de Looijerij gestaan hebbende op de erve achter de huizinge, genaamd het Witte kruis op de Boschstraat dezer stad, Wijk D. N°. 265, paast en op de erve van de huizinge genaamd den Witten Arend, Wijk D. N°. 252, mede op de voors: Boschstraat gelegen, en zulks om overeenkomstig het bepaalde bij art. 7 van het decreet van den 15 October 1810, het noodig onderzoek de commodo et incommodo, te doen plaats hebben.

Zoo is het dat Burgemeesteren voorn: bij deze aan de Ingezetenen dezer stad van het gedaan verzoek door *G. J. Molenbergh* kennis geven, mitsgaders allen en een iegelijk, dewelke tegen de verplaatsing van de voors: Leerlooijerij, op de erve van het huis den Witten Arend op de Boschstraat alhier, Wijk D. N°. 252, redenen van bezwaar hebben in te brengen, oproepen, om binnen den tijd van veertien dagen, na dato dezes hunne middelen van bezwaar aan Burgemeesteren voorn: schriftelijk in te dienen.

En zal deze worden afgekondigd, aangeplakt en omgeroepen, gelijk gebruikelijk is.

Breda den 18 Augustus 1817.

(*get.*) WERDEN,

Ter Ordonnantie van dezelven. De Secretaris der stad

(*get.*) OUKOOP.

OPROEPING.

De persoon van JAMES BRIL in Engelschen dienst geweest zijnde, wordt verzocht zich, zoo spoedig mogelijk, te vervoegen ter Secretarij van Breda, door dien aldaar ten zijnen behoeve, papieren van aangelegenheid ontvangen zijn.

De Secretaris der stad Breda,
OUKOOP.

DUITSCHLAND.

Weenen den 7 Augustus. Den 12 der afgeloopene maand, heeft er, te Miskolcz, in Hongarije, een droevig ongeluk plaats gehad. De bliksem sloeg in de Protestantsche Kerk, op het oogenblik, dat men den Godsdienst verrigte. De Predikant en tien andere personen werden door denzelven getroffen. Hunne wonden zijn niet gevaarlijk, met uitzondering echter, van die eener dienstmaagd, die er niet van zal opkomen. De schade aan die gebouw veroorzaakt, kan men op 40 à 50,000 weener florijnen, berekenen.

Frankfort den 17 Augustus. Men schrijft het navolgende uit Lausanne van den 8 Augustus: „ de Zwitzersche Landdag heeft op het einde van zijne zitting, den 29 Julij, door middel van zijnen zaakgelastigden te Parijs, eene nota ontvangen van de ministers van Oostenrijk, Rusland, Pruissen en Frankrijk, waarin dezelve hun verlangen te kennen geven dat Zwitzerland voortaan geene schuilplaats zal verleenen aan de bannelingen, begrepen in de ordonnantie van de fransche regering.

Hamburg den 15 Augustus. Den 8 is het te veld staande graan in den omtrek van het steedje Krempe door een geweldig onweder verwoest geworden. Sommige hagelsteenen hadden de grootte van eene walnoot. In Krempe zelve zijn aan de zuidzijde alle de glasramen gebroken. Men berekent de schade, door dit onweder veroorzaakt, op 100,000 rijksdaalders.

Aken den 14 Augustus. Z. K. H. de Kroonprins van Pruissen is den 11 in Gulik aangekomen en den volgenden dag binnen deze stad gearriveerd. Daar het reeds laat geworden was, werden de straten, door welke Z. K. H. reed, dadelijk geïllumineerd en overal werd de Vorst door de levendigste toejuichingen begroet. Gisteren heeft Z. K. H. zich, verzeld door de Regerings President, begeven naar het hof van assises, voor hetwelk eene persoon, beschuldigd van kindermoord te regt werd gesteld. De beschuldigde werd op de verklaring van de jurij vrijgesproken. De Kroonprins heeft de [illegible], welke drie uren duurde tot het einde toe bijgewoond. Heden is Z. K. H. de Kroonprins naar Spa vertrokken, ten einde Z. K. H. de Prins van Oranje een bezoek te geven. Hoogstdezelve wordt tegen den avond terug verwacht.

FRANKRIJK.

Parijs den 14 Augustus. In al de departementen houdt men zich reeds bezig met de toebereidselen, ter viering van het feest van St. Louis. In al de Programmas vindt men de uitdeelingen van onderstand aan de behoeftigen op den voorgrond geplaatst.

— Z. M. heeft een besluit genomen waarbij eene volmaakte amnestie wordt verleend aan zoodanige personen, welke uit hoofde van wanbedrijven ter oorzake van de schaarsheid der levensmiddelen, door de correctioneele regtbanken tot eene gevangenis veroordeeld zijn, of nog ter dier oorzake vervolgd worden.

Parijs den 15 Augustus. Bij eene vertooning, die de beroemde Talma den 8sten augustus, op het tooneel van Arras, van Hamlet gaf, had een zonderling, doch voor dien treurspeler zeer vereerend voorval plaats. Op het oogenblik dat Hamlet, in het vijfde bedrijf, op het punt is zijne moeder het hart te doorstooten, ontstelde een vreemd officier die in het parket zat, zoo zeer over de ijsselijke gebaarden van Talma, bij het opheffen van den dolk, dat men genoodzaakt was hem uit de zaal te brengen, waarin hij door zijn gegil veel opziens gebaard had. Zijne eerste vraag, toen hij weder tot zich zelven kwam, was: *heeft hij zijne moeder vermoord?*

GROOT-BRITANNIE.

Londen den 15 Augustus. Een bijzondere brief van Parijs, van den 9 Augustus, meldt dat er in die hoofdstad een merkwaardige brief in omloop is, welke door een' aide-de-camp, van den heer de Montchenu, franschen commissaris op St. Helena, geschreven, en aan zijne moeder geadresseerd is. Dezelve behelst, dat de Generaal Bertrand, zints eenigen tijd, Buonaparte verlaten heeft en zich niet meer op het eiland bevindt, en dat zijn voorbeeld gevolgd is geworden door den franschen geneesheer die aan Napoleon geattacheerd was, als wiens kwaad humeur en slechte handelwijze onverdragelijk geworden waren. Die brief voegt er bij, dat de gewezen keizer niemand van aanzien meer bij zich heeft, dan de Graaf en Gravin de Montholon, en dat hij met den heer Balcombe, eigenaar van Longwood, in twist leeft.

— Een artikel uit de amerikaansche dagbladen, gedagtekend van Savannah den 9 Julij, meldt het volgende: „ Het onderwerp, waarmede men zich thans het meest bezig houdt, bestaat in de waarschijnlijkheid van eenen spoedigen afstand van Florida aan de Vereenigde Staten.

(*'t vervolg op de kant van deze bladz.*)

Ieder gelooft, dat dezelve zal plaats hebben, en hetgeen dit algemeen gevoelen versterkt, is, dat de spaansche autoriteiten dier provincien, over dezen afstand spreken, als zeker en op het punt om geregeld te worden; terwijl de grondbezitters, voorziende, dat, door eene inlijving in de Vereenigde Staten, derzelver bezittingen in waarde zouden stijgen, zeer hooge prijzen voor hunnen grond vorderen.

— De Ladij Arabella, zijnde een paketboot, welke in de tien dagen van Lissabon is overgekomen, heeft brieven en dagbladen van die stad, tot den 28 Julij l.l. medegebragt. De eerste melden, dat de Portugeesche troepen grooten weerzin betoonen, om zich naar Brazilie in te schepen, en in groote menigte deserteren. Van een bataillon, dat in de nabuurschap van Lissabon aankwam, zijn onlangs meer dan 100 man gedeserteerd. Omtrent 180 gewapende deserteurs zijn, even als of zij detachementen gevangenen escorteerde, te Leira doorgekomen; zij hebben rations gevorderd, doch dezelve werden geweigerd; waarop men handgemeen werd, en er verscheiden menschen omkwamen. De deserteurs verwijderden zich met hunne wapenen, doch sommigen werden gearresteerd. In onderscheiden districten ligten de deserteurs contributien. Men veronderstelde dat er omtrent 6000 man naar Brazilie zouden worden gezonden. Volgens de zelfde brieven was de geldleening, door het gouvernement te Lissabon geopend, en welker montant 400,000 ponden sterling beliep, op de voorwaarden, door het regentschap in den beginnen voorgesteld, bijna vol. De procedures en vonnissen, tegen de zamenzweerders van Lissabon uitgesproken, moeten naar Rio-Janeiro gezonden worden, ten einde onder de oogen des Konings te worden gebragt.

Twee schepen, de Canoa en de Vittoria, zijn den 24 Julij van Bahia, te Lissabon aangekomen. Toen dit laatste onder zeil ging, was de Cavasco, met Martinez, eeni-

(*'t vervolg op de tweede bladzijde.*)

ge andere hoofden van den opstand, en omtrent 70 personen, welke daaraan deel genomen [illegible], te Bahia aangekomen.

NEDERLANDEN.

BRUSSEL den 17 Augustus. De generaal [illegible] heeft zich naar Trier begeven, ten einde den Koning van Pruissen te ontvangen. Z. M. [illegible] heeft den 11 genoemden [illegible] minzaamste ontvangen. Dien zelfden [illegible] Z. M. de Koning in Luxemburg [illegible] en aldaar op nieuw den generaal Evers, welke Hoogstdenzelven was vooruit gereisd, aan het hoofd van den generalen staf der vesting verwellekomd.

BRUSSEL den 18 Augustus. Dien [illegible] heeft Z. M. de Koning van Pruissen te Luxemburg [illegible] burgerlijke en militaire overheden gehoor verleend, en de troepen der bezetting in oogenschouw genomen. Dien zelfden dag heeft Z. M. de reize naar Thionville aangenomen, en op het fransch grondgebied is Z. M. door den Maarschalk Hertog van Reggio, aan het hoofd van een talrijken en luisterrijken generalen staf, ontvangen. Den 14 moest de wapenschouwing van de Pruissische troepen begonnen zijn. Z. K. H. Frederik der Nederlanden heeft dezelve mede bijgewoond, en is gisteren op het kasteel van Laeken terug gekomen. Men rekent dat meer dan 300 generaals of hoofd-officieren van de troepen der occupatie-armée zich bij de revue hebben doen vinden. Den 17 moest Z. M. de Koning van Pruissen zich naar Parijs begeven, alwaar Z. M. zich weinige dagen incognito zoude ophouden. Men verzekert dat Hoogstdezelve op zijne reis derwaarts alleen door den Hertog van Wellington en eenige zijner aides-de-camp zal worden verzeld, de algemeene opinie wil aan dezen togt een staatkundig oogmerk hechten. Men vleidt zich ook nog dat de Koning de wapenschouwing van de Britsche troepen in den omtrek van Cambrai met zijne tegenwoordigheid zal vereeren.

Naar men verneemt bevindt zich thans eene menigte aanzienlijke personen in Spa. De tegenwoordigheid van Z. K. H. den Prins van Oranje doet de feesten en vermakelijkheden aldaar vermenigvuldigen.

BRUSSEL den 18 Augustus. De Gouverneur der provincie Henegouwen heeft aan de landlieden dier provincie eene circulaire gezonden, strekkende om hen aan te sporen, de weldaden der natuur, die ons dit jaar eenen heerlijken oogst verschaft, niet tegen te werken, uit geldzucht. Men merkt daarin de volgende zinsnede op:

„Ik wacht dus van uwe godsdienstigheid en uwe menschlievendheid, dat gij u zult haasten, om onze ingezetenen de vruchten van den oogst van dit jaar te doen genieten, door, ten eerste een gedeelte van uw graan te doen dorschen; dat gij u zult haasten onze markten te voorzien tot matige prijzen. Op deze wijze zult gij aanspraak op de openbare erkentelijkheid verkrijgen; gij zult die zoete zielenrust erlangen, welke diegenen verkrijgen, die doen wat hun pligt en hun geweten hun voorschrijven, [illegible] zal zich geluk wenschen, dat dezelve noodeloos zijn. Alle opkooping zal op die wijze worden verijdeld."

BRUSSEL den 20 Augustus. Wij hebben van den heer maire van St. Truijen, den volgenden brief ontvangen, dien wij ons met het grootst genoegen haasten onzen lezeren mede te deelen:

Mijne Heeren!

Er heeft zich in mijne gemeente, onder het bestuur van den heer Van Ham, eene waarlijk philantropische societeit opgeregt, tot het koopen van rogge te Leuven, welke rogge vervolgens wederom aan de mingegoede ingezetenen wordt afgestaan, voor den inkoops-prijs; met eene zeer geringe winst, daarenboven bestemd om te strekken tot onderstand van de behoeftige volksklasse.

Deze societeit, welke door dit middel veel heeft toegebragt, om den prijs van deze graansoort en van het brood aanmerkelijk te doen dalen, heeft in minder dan eene maand tijds een genoegzaam voordeel gehad, om daarvoor 3000 driepond brooden te kunnen aankoopen, welke onder de armen mijner gemeente zullen worden uitgedeeld.

Ik bid U, Mijne Heeren, deze edelmoedige daden, welke zoo zeer verdienen aangemoedigd te worden, door uwe courant wel te willen bekend maken, en de verzekering aan te nemen, van mijne opregtste hoogachting,

C. A. van den Abeele,
Adjunct.

NEDERLANDSCH BIJBELGENOOTSCHAP
Afdeeling 's Hertogenbosch.

De loffelijke pogingen, welke vereerers van het Heilig woord des Heeren in onderscheiden steden van ons Vaderland hebben aangewend, om, door de verspreiding der Evangelie-leer, de kennis van den waren Godsdienst en het geluk der menschen te bevorderen, heeft men hier ter plaatse niet met onverschilligheid aangezien. Vele hierdoor opgewekt, om deze edele bedoelingen, die de oogmerken van onzen grooten Meester *Jezus* zelven zijn, te bevorderen, koesterden den wensch, om ook in deze stad een Bijbelgenootschap te vestigen. Thans zoo verre gevorderd zijnde, dat men dit oogmerk heeft kunnen bereiken, zoo is daartoe het volgend bestuur gekozen.

President:
Zijne Exc. de Heer Mr. *C. G. Hultman*, Staatsraad, Gouverneur der provincie Noord-Brabant.

Vice Presidenten:
Jonkheer *M. Bowier*, Lid van de Eerste Kamer der Staten Generaal.
Jonkheer *J. van der Dussen*, Lid van de Eerste Kamer der Staten Generaal.

Directeuren:
De Heeren *C. van Beverwijk*, Lid van de Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant.
P. [illegible], Burgemeester.
J. P. van Haeijs, Generaal Majoor en plaatselijke Kommandant.
Mr. *H. B. Martini*, Directeur der directe en indirecte belastingen van Noord-Brabant.

Secundi Directeuren:
W. H. van Thije Hannes, Burgemeester.
Z. de Jongh, Professor en Predikant bij de Hervormde Gemeente.
[illegible] van Harencarspel Eckhardt, Directeur van de Registratie, Zegel en Hijpotheek-regten van Noord-Brabant.
F. P. Baster, gepensioneerd Majoor.

Thesauriers.
[illegible] Steel, Provinciale Verificateur der indirecte belastingen van Noord-Brabant.
[illegible] Steinbuch, Directeur der Postterijen.

Secretarissen.
A. Meijers, Predikant bij de Luthersche Gemeente.
Mr. *A. van Haeften*, Provinciale Inspecteur der directe belastingen van Noord-Brabant.
D. M. Knakebeen, Predikant bij de Hervormde Gemeente, en
[illegible] Balier.

De openlijke installatie van het bovengemelde bestuur zal plaats hebben op donderdag den 28 Augustus 1817, 's namiddags ten vier uren in de Geertruikerk.

MARKT-PRIJZEN der Stad BREDA,
van den 22 Augustus 1817.

Het Veertel Tarwe	f	18:	[illegible]
——— Rogge		7:18:	[illegible]
——— Boekwijt		13:	[illegible]
——— Haver		5:16:	[illegible]
Het pond Boter		—:	[illegible]
De Zak Aardappelen (Amsterd.)		5:	[illegible]
Het pond Rundvleesch		—:	8
——— Kalfschvleesch		—:	6
——— Schapenvleesch		—:	6
——— Versch Varkenvleesch		—:	7
——— Gerookt idem		—:	8
Het 1000 Eiken Telhout	f	8:14	—f—:—
——— Doof Hout		1:8	—:—
Struiken		3:16	—:—
De 1000 [illegible]		—:—	—:—
——— [illegible]		[illegible]	

PRIJZEN DER EFFECTEN.

pCt.	Amsterdam den 20 Augustus.			
2½	Werkelijke Schuld	43½	a	44
	Restanten van de uitgestelde Schuld	1	a	1⅛
	Kansbiljetten	f 23½	a	23¾
5	Nieuwe Sijndicaat-Bons	94½	a	94¾
5	Amerika, bij *Hope* en *Comp.*	106	a	106½
5	Rusland	86½	a	86¾
	Zweden		a	
4	Deensche Tollen		a	
5	Pruissen	73½	a	74
2½	Weener Certificaten	20½	a	20¾
5	Certificaten Monte Napoleone	47½	a	47¾
	Dito Napels	58	a	58½
5½	Nieuwe Spanjaarden	29	a	29½

A D V E R T E N T I E N.

NB. Op den 24 Augustus 1817, des namiddags ten drie uren, indien het schietbaar weer is, en anders op den eersten geschikten dag daaraan volgende, zal er door *een ingeteekend gezelschap* van het edele HANDBOOGSPEL, ter aandenken aan den verjaardag van onzen zoo zeer geliefden KONING, naar prijzen geschoten worden, bestaande in eenswaren; ten huize van *GELENS*, in het Logement, de Doelen in den Teteringschen Dijk. Dit vermakelijk spel zal voorzeker de aandacht van vele aanschouwers naar zich trekken.

*** Alle die genen welke iets te vorderen hebben of verschuldigd zijn aan den, onder beneficie van inventaris aanvaarden boedel, van wijlen den Heere HENDRIK VAN OPSTAL, in leven Procureur, gewoond hebbende en overleden te Ginneken, gelieven daarvan opgave of betalingen te doen, uiterlijk voor den 1sten october 1817, aan deszelfs weduwe, Mejufvrouw HENDRINA PETRONELLA VAN DIJK, wonende te Ginneken.

(*Vervolg op den kant van deze blads.*)

*** Bij JOHs. VAN DER HEIJ, Boekverkooper te Amsterdam, zijn, onder meer anderen, de volgende NIEUWE WERKEN nu onlangs van de Pers gekomen en alom verzonden:

I. B. KLIJN, Bz., Gedichten, een deel, gr. 8vo, met gegraveerden titel en vignet, f 3:12:
II. Handleiding tot de Verloskunde, door G. SALOMON, Med. Doctor en Lector in de Vroedkunde, te Leyden, twee deelen, gr. 8vo, met platen, f 7:[illegible]
III. W. VAN FREIGANG, Reize door Perzien, een deel, gr. 8vo, met gegraveerden titel, vignet en kaart, f 3:12:
IV. J. L. EWALD, het Evangelie, of Overdenkingen over de Verzoening, het Geloof en den Heiligen Geest, één Deel, gr. 8vo. f 2:18:
V. Mr. W. H. VAN HAMELSVELD, Bijdragen tot het Lijfstraffelijk Regt, gr. 8vo, f 1:16:
VI. J. W. STATIUS MULLER, drie Verhandelingen over den Zelfmoord, gr. 8vo. f 2:4:
VII. Drie Jaren van Rampspoed, (1810—1813.) eene Familie Geschiedenis uit den tijd onzer verdrukking, (niet vertaald,) een deel, gr. 8vo., met gegraveerden titel, vignet en plaat, f 3:12:
VIII. F. EHRENBERG, Vrouwelijk gemoed en Vrouwelijk leven, in karakter trekken, schetsen en opmerkingen, een deel, gr. 8vo, met gegraveerden titel en vignet, f 3:12:

Van des Autheurs Godsdienstig Huisboek voor Beschaafde Vrouwen en Louize's Genoegelijke Uren op het Land zijn nog eenige exemplaren te bekomen.

*** Bij W. VAN BERGEN en Comp. zijn te bekomen:
1.° De Nieuwe Koninklijke Secretaris of Handboek voor alle standen, bevattende aanwijzing van alle de in het Rijk bestaande ministerien, regerings-departementen, hooge en lagere geregtshoven, raden, commissariaten, collegien, lands en provinciale besturen, met derzelver presidenten, leden en secretarissen, 's lands advokaten, advokaten-fiscaal, solliciteurs, zegelregt, voorbeelden van requesten, wisselregt, modellen van verschillende onderhandsche acten, enz. enz. enz.
2.° Brieven over de grondbeginselen der scheikunde door Octavius Segur, in het Nederduitsch overgezet en met aanteekeningen vermeerderd door M. J. Reijnhout, 1ste d. met platen.

Te BREDA, bij W. VAN BERGEN en COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers